

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

10. november 2022*

Apellatsioonkaebus – Riigiabi – Avalik-õigusliku isiku antud riigigarantii – Valencia piirkonna kolmele jalgpalliklubile (Valencia CF, Hércules CF ja Elche CF) antud laenud – Otsus tunnistada abi siseturuga kokkusobimatuks – Otsuse tühistamine osas, milles see puudutab Valencia CFi –
Mõiste „eelis“ – Eelise olemasolu hindamine – Garantiiteatis – Tõlgendamine –
Euroopa Komisjoni hoolsuskohustus – Tõendamiskoormis – Moonutamine

Kohtuasjas C-211/20 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 22. mail 2020 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Luengo, P. Němečková ja B. Stromsky,

apellant,

teised menetlusosalised:

Valencia Club de Fútbol SAD, asukoht Valencia (Hispaania), esindajad: *abogados* G. Cabrera López, J. R. García-Gallardo Gil-Fournier ja D. López Rus,

hageja esimeses kohtuastmes,

Hispaania Kuningriik, esindaja: M. J. Ruiz Sánchez,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev (ettekandja), Euroopa Kohtu asepresident L. Bay Larsen esimese koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud P. G. Xuereb, A. Kumin ja I. Ziemele,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 7. aprilli 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 12. märtsi 2020. aasta otsuse Valencia Club de Fútbol vs. komisjon (T-732/16, EU:T:2020:98), millega Üldkohus tühistas komisjoni 4. juuli 2016. aasta otsuse (EL) 2017/365 riigiabi SA.36387 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2013/CP) kohta, mida Hispaania andis Valencia Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportivale, Hércules Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportivale ja Elche Club de Fútbol Sociedad Anónima Deportivale (ELT 2017, L 55, lk 12) (edaspidi „vaidlusalune otsus“), osas, mis puudutab Valencia Club de Fútbol SAD-d (edaspidi „Valencia CF“).

Õiguslik raamistik

- 2 Komisjoni teatise EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT 2008, C 155, lk 10; edaspidi „garantiiteatis“) punktis 2.2 on sätestatud:

„Tavaliselt saab abist kasu laenusaja. Nagu on märgitud punktis 2.1, tuleks riski võtmine hüvitada asjakohase preemiaga. Kui laenusaja preemiat ei maksa või maksab vähe, on see tema jaoks eelis. Võrreldes garantii puudumisega, võimaldab riigigarantii laenusajal kapitaliturgudel saada tavalisest paremate finantstingimustega laenu. Tavaliselt õnnestub laenusajal riigigarantii abil kokku leppida madalamates intressimäärades ja/või pakkuda väiksemat tagatist. Mõnel juhul ei õnnestu laenusajal ilma riigigarantiita leida ka mis tahes tingimustel laenu andvat finantsasutust. Seega võivad riigigarantiid soodustada uute ettevõtjate loomist ning võimaldavad teatavatel ettevõtjatel hankida raha uute tegevusalade hõlmamiseks. Samuti võib riigigarantii aidata raskustes ettevõtjal likvideerimise või ümberkorraldamise asemel tegevust jätkata, mis võib tekitada konkurentsimoonutusi.“

- 3 Garantiiteatise punkt 3.1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui riigi üksikgarantii või riigigarantii kavaga ei kaasne ettevõtja jaoks mingit kasu, siis ei kujuta see endast riigiabi.“

Selleks et tuvastada, kas eelis on antud garantii või garantiikava kaudu, on Euroopa Kohus [...] leidnud, et komisjoni hinnang peaks põhinema samal põhimõttel, mille järgi investor tegutseb turumajandustingimustes [...]. Seepärast tuleb arvestada abisaajast ettevõtja tegelikke võimalusi saada samaväärset rahastamist kapitalituru vahenditega. Riigiabiga ei ole tegemist juhul, kui uus rahastamisallikas on tehtud kättesaadavaks tingimustel, mis on vastuvõetavad eraettevõtjale, kes tegutseb tavapära turumajanduslikes tingimustes [...]“.

- 4 Selle teatise punkti 3.2 alapunktides a ja d on sätestatud:

„Riigi antavate üksikgarantiide puhul leiab komisjon, et kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused, on see piisav riigiabi välistamiseks:

- a) Laenusaja ei ole finantsraskustes.

Et otsustada, kas laenusajat tuleks käsitleda finantsraskustes olevana, tuleks kasutada ettevõtja päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava abi suunistes sätestatud määratlust [...].

[...]

d) Garantii eest on makstud turupõhist hinda.

Nagu on märgitud punktis 2.1, tuleks riski võtmine hüvitada asjakohase preemiaga sõltuvalt garantiina või vastugarantiina antavast summast. Kui garantii eest tasutud hind vähemalt võrdub kapitaliturgudelt leitava vastava garantiipreemia viitemääraga, ei ole garantii puhul tegemist abiga.

Kui kapitaliturgudelt ei leita vastavat garantiipreemia viitemäära, tuleb garantiiga tagatud laenu kogu maksumust, kaasa arvatud laenu intressimäär ja garantiipreemia, võrrelda samasuguse garanteerimata laenu turuhinnaga.

Mõlemal juhul tuleks vastava turuhinna kindlaksmääramiseks arvestada garantii ja selle aluseks oleva laenu omadusi, sealhulgas tehingu summat ja kestust, laenusaaaja antud tagatist ja muid kogemusi, mis mõjutavad sissenõudmismäära hindamist, laenusaaaja finantsseisundist tingitud võimalikku maksejõuetust, tema tegevusvaldkonda ja väljavaateid ning muid majanduslikke tingimusi. Selle analüüsi abil peaks olema võimalik laenusaaajat liigitada riskireitingu alusel. Kasutada võib rahvusvaheliselt tunnustatud reitinguagentuuri liigitust, kuid laenu andev pank võib läbi viia ka oma sisereitingu. Komisjon juhib tähelepanu niisuguse reitingu ja nende rahvusvaheliste finantsasutuste tuvastatud riskimäära vahelisele seosele, kelle tegevus on avalik [...]. Et hinnata, kas garantiipreemia on turutingimustega kooskõlas, võib liikmesriik võrrelda turul tegutsevate sarnase reitinguga ettevõtjate makstud hindu.

Seepärast ei luba komisjon kehtestada ühtset garantiipreemiate määra, mis väidetavalt vastab valdkonnas üldiselt kasutatavale määrale.“

5 Nimetatud teatise punktis 3.6 on sätestatud:

„Kui ükskõik milline punktides 3.2–3.5 ettenähtud tingimustest jääb täitmata, ei tähenda see, et selline garantii või garantiikava loetakse automaatselt riigiabiks. Kui tekib kahtlus, et kavandatud garantii või garantiikava kujutab endast riigiabi, tuleb sellest komisjonile teatada.“

6 Nimetatud teatise punktis 4.1 on märgitud:

„Kui üksikgarantii või garantiikava ei sobi kokku turumajandusliku investeerimise põhimõtetega, loetakse see riigiabi sisaldavaks. Riigiabi elemendi suurus tuleb arvuliselt väljendada, et kontrollida, kas abi võib pidada kokkusobivaks konkreetse riigiabi erandi põhjal. Põhimõtteliselt loetakse riigiabi elemendiks individuaalselt [...] antud garantii asjakohase turuhinna ja selle meetme eest makstud tegeliku hinna vahet.

[...]

Garantii abielemendi väljaarvutamisel pöörab komisjon erilist tähelepanu järgmistele asjaoludele:

a) Üksikgarantiide puhul: seda kas laenusaaaja on rahalistes raskustes. [...] (vt täpsemalt punkti 3.2 alapunkt a).

Komisjon märgib, et raskustes olevatelt ettevõtjatelt nõuab võimalik turugarant laenu andmisel kõrget garantiipreemiat, arvestades summa suurust, mis jääks maksmata, kui ettevõtja ei suuda täita lepingust tulenevaid kohustusi. Kui tõenäosus, et laenusaja pole võimeline laenu tagasi maksuma, muutub eriti suureks, ei pruugi sellist turumäära leiduda ja garantii abielement võib erakorralistel asjaoludel olla sama suur kui kõnealuse garantiiga tegelikult kaetav summa.

[...]

d) Seda kas garantii turuhinna määramisel on võetud arvesse garantii ja laenu [...] erijooni, mille põhjal arvutatakse välja abielement, võrreldes viimast tegelikult makstud garantiipreemiaga (vt täpsemalt punkti 3.2 alapunkt d).“

7 Sama teatise punkt 4.2 näeb ette:

„Üksikgarantii puhul tuleb garantiiga antava toetuse rahaline väärtus arvutada garantii turuhinna ja tegelikult makstud hinna vahena.

Kui turg ei paku garantiisid asjaomase tehinguliigi jaoks, ei ole garantii turuhind kättesaadav. Sellisel juhul tuleb abielement arvutada samal viisil nagu sooduslaenu toetusekvivalent, nimelt selle konkreetse turuintressimäära, mida kõnealune ettevõtja oleks ilma garantiita maksnud, ning riigigarantii abil saadud intressimäära vahena pärast kõigi garantiimaksete arvessevõtmist. Komisjon rõhutab, et kui turuintressimäära ei ole ja kui liikmesriik soovib kasutada selle asemel viitemäära, kehtivad üksikgarantii abi osatähtsuse väljaarvutamise viitemäärasid käsitlevas teatises sätestatud tingimused [...]. See tähendab, et tehingu, garanteeritava ettevõtja ja esitatud tagatiste riskiprofiiliga arvestamiseks tuleb pöörata piisavalt tähelepanu baasmäärale lisatava hüvitise suurusele.“

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

- 8 Valencia CF on professionaalne jalgpalliklubi, mis asub Valencias (Hispaania). Fundación Valencia (edaspidi „FV“) on kasumit mittetaotlev sihtasutus, mis loodi eesmärgiga säilitada, toetada ja edendada Valencia CFi spordiga seotud, kultuurilisi ja sotsiaalseid aspekte ning Valencia CFi ja tema fännide vahelisi sidemeid.
- 9 5. novembril 2009 andis Instituto Valenciano de Finanzas (edaspidi „IVF“), mis on Generalitat Valenciana (Valencia piirkondlik valitsus, Hispaania) finantseerimisasutus, Fundación Valenciale garantii 75 miljoni euro suuruse pangalaenu jaoks, mille väljastas Bancaja ja mille abil ta omandas 70,6% Valencia CFi aktsiatest (edaspidi „1. meede“).
- 10 Garantii kattis 100% laenu põhiosast ning intressi ja garantii saanud tehingu kulud. Vastutasuks kohustus FV maksuma IVFi 0,5% suurust iga-aastast garantiitasu. Lisaks sellele seati vastugarantiina FV omandatud Valencia CFi aktsiatele IVFi kasuks teisel järjekohal olev pant. Aluseks oleva laenu kestus oli kuus aastat. Aluseks oleva laenu intress oli kõigepealt esimesel aastal 6%, seejärel EURIBORi (*Euro Interbank Offered Rate*) 1-aastane määr, millele lisandus marginaal 3,5%, kusjuures miinimummäär oli 6%. Kehtestatud oli ka 1% suurune lepingutasu. Tagasimaksegraafikus oli kokku lepitud intressi tagasimaksmine alates 2010. aasta augustist ning laenu põhiosa tagasimaksmine kahes osas vastavalt 37,5 miljonit eurot 26. augustil 2014

ja 37,5 miljonit eurot 26. augustil 2015. Oli kokku lepitud, et garantiiga tagatud laenu (põhisumma ja intress) tagasimaksmist rahastatakse FV omandatud Valencia CFi aktsiate müügist.

- 11 10. novembril 2010 suurendas IVF FV-le antud garantiid 6 miljoni euro võrra, et suurendada tagatist sama summa võrra, mille Bancaja oli juba laenanud, selleks et katta laenu põhiosa, intressi ja selle kulu makse, mis tulenes garanteeritud laenu intressimakse tegemata jätmisest 26. augustil 2010 (edaspidi „4. meede“).
- 12 Saanud teada väidetavast riigibist, mille Valencia piirkondlik valitsus andis laenugarantiide kujul Elche Club de Fútbol SAD-le, Hércules Club de Fútbol SAD-le ja Valencia CFile, palus Euroopa Komisjon 8. aprillil 2013 Hispaania Kuningriigil esitada selle teabe kohta oma märkused. Viimati nimetatud vastas talle 27. mail ja 3. juunil 2013.
- 13 Komisjon teatas 18. detsembri 2013. aasta kirjaga sellele liikmesriigile oma otsusest algatada ELTL artikli 108 lõikes 2 ette nähtud ametlik uurimismenetlus ja kutsus huvitatud isikuid üles esitama oma märkused, täpsustades eelkõige selle otsuse põhjendustes 27–29 ja 51:
 - „(27) Käesolevas asjas ei teadnud komisjon, milline on vastava garantiitasu võrdlusalus, mida võidakse kapitaliturul pakkuda garantiidele, mis on sarnased IVFi antud garantiiga. Siiski ei näi Valencia CFi aktsiate omandamise eest 0,5% suurune iga-aastane garantiipremia esmapilgul kajastavat garanteeritud laenudega seotud kohustuste täitmata jätmise riski, kuna näis, et Valencia CF oli kõnealuste garantiide andmise ajal raskustes. [...]
 - (28) Komisjon märgib samuti, et lisaks sellele, et garantiid olid antud ilmselt raskustes olevatele ettevõtjatele, katavad need garantiid 100% garanteeritud summadest. See viitab sellele, et turul tegutsevad ettevõtjad ei ole valmis võtma abisaajate maksejõuetuse riski. Seega kahtleb komisjon selles, kas abisaajad võivad saada kõnealused garantiid selle hinna eest ja neil tingimustel turul. Lisaks kahtleb komisjon, kas ilma riigigarantiita oleks ükski rahastamisasutus valmis andma abisaajatele ükskõik millistel tingimustel laenu.
 - (29) Seega, arvestades eeltoodut, leiab komisjon selles staadiumis, et 2008., 2010. ja 2011. aastal riigi antud garantiid andsid eelise neile üksustele, kes laenu said. [...]
 - [...]
 - (51) Komisjon kahtleb, kas IVF oleks kõnealused garantiid andnud vastavalt turukriteeriumidele, eelkõige pärast seda, kui ta oli uurinud nende üksuste finantsolukorda ja elujõulisuse väljavaateid, kes laenu löplikult said. [...]“.
- 14 Vaidlusaluse otsuse põhjendustest 2–5 nähtub, et esiteks sai komisjon ametliku uurimismenetluse käigus aastatel 2013–2016 märkusi, teavet, lisateavet ja lisaselgitusi eelkõige Hispaania Kuningriigilt, IVFilt, FV-lt ja Valencia CFilt ning teiseks kohtusid komisjoni talitused, Hispaania ametiasutused, IVFi esindajad ja Valencia CFi esindajad 29. jaanuaril 2015 Brüsselis.
- 15 Vaidlusaluses otsuses tuvastas komisjon eelkõige, et 1. ja 4. meede kujutasid endast ebaseaduslikku ja siseturuga kokkusobimatut abi vastavalt summas 19 193 000 eurot ja 1 188 000 eurot, ning kohustas Hispaania Kuningriiki nimetatud abi viivitamata ja tõhusalt tagasi nõudma.

16 Otsuse jaos 7.1 „Riigiabi olemasolu“ leidis komisjon muu hulgas järgmist:

„[...]

(77) [...] juba alates 2007. aasta juunist ning 1. ja 4. meetme rakendamise ajal oli Valencia CF raskustes 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 11 kohaselt [...].

[...]

(80) Samal ajal märgib komisjon, et Valencia CF [...] ei olnud uuritavate meetmete rakendamisele eelnenud aastatel väga keerulises olukorras [...] garantiiteatise punkti 2.2 ja punkti 4.1 alapunkti a tähenduses.

[...]

(82) [...] Eespool öeldu põhjal väidab komisjon, et Valencia CF oli 1. ja 4. meetme rakendamise ajal raskustes.

(83) Kokkuvõttes leiab komisjon, et kuna kolm klubi olid enne meetmete rakendamist rahalistes raskustes, võib neid pidada kuuluvaks reitingukategooriasse CCC [...].

[...]

(85) Abielemendi esinemise tõttu meetmetes, mis kõik hõlmavad riigigarantiid, võtab komisjon arvesse [...] garantiiteatise punkte 2.2 ja 3.2. Garantiiteatises [...] on sätestatud, et riigiabi olemasolu välistamiseks võib komisjonile piisata sellest, kui on täidetud teatavad tingimused, näiteks laenuvõtja ei ole rahalistes raskustes ja garantii ei kata üle 80% tasumata laenust või muudest rahalistest kohustustest. Samas, kui laenuvõtja ei maksa garantii eest riskiga seotud hinda, saab ta eelise. Lisaks, kui laenuvõtja on rahalistes raskustes olev äriühing, ei leia ta ilma riigigarantiita rahastamisasutust, kes oleks nõus talle ükskõik millistel tingimustel laenu andma.

(86) Seetõttu ei ole komisjon nõus Hispaania väitega, et [...] garantiiteatise tingimused on täidetud. Kohaldades neid kriteeriumeid sellele juhtumile, leiab komisjon, et

(a) Valencia CF [...] oli [...] 1. [...] ja 4. meetme rakendamise ajal rahalistes raskustes (vt põhjendused 70–82);

[...]

(c) iga-aastastes 0,5–1% suurustes garantiipreemiates, mida tuli kõnealuste garantiide tõttu tasuda, ei kajastu garanteeritud laenudega seotud kohustuste täitmata jäämise risk, võttes arvesse Valencia CFi [...] raskusi ning eelkõige [tema] suurt võla ja omakapitali suhet või asjaolu, et [tema] omakapital oli kõnealuste meetmete rakendamise ajal negatiivne.

(87) Eespool öeldu põhjal järeldab komisjon, et 1. [...] ja 4. meetme puhul ei ole järgitud [...] garantiiteatises sätestatud tingimusi, ning asub seetõttu seisukohale, et turul ei oleks kõnealuseid meetmeid abisaajatele samadel tingimustel rakendatud ja seega anti nende meetmetega abisaajatele põhjendamatu eelis.

[...]“.

- 17 Otsuse jaos 7.2 „Abi suuruse väljaselgitamine“ asuvas põhjenduses 93 leidis komisjon muu hulgas järgmist:

„Komisjon leiab kooskõlas [...] garantiiteatise punktiga 4.2, et abielement võrdub iga garantii puhul garantii toetuselemendiga, st erinevusega tänu riigigarantiile tegelikult laenule kohaldatud intressimäära ja garantiitasu ning selle intressimäära vahel, mida oleks kohaldatud laenule ilma riigigarantiita. Komisjon märgib, et kuna tähelepanekuid sarnaste tehingute kohta turul on piiratud arvul, ei võimalda selline võrdlusalus mõttekat võrdlust. Seepärast kasutab komisjon asjakohast viitemäära, [...] mis on kolme jalgpalliklubi raskusi ja laenude tagatiste väga väikest väärtust arvesse võttes 1000 baaspunkti, millele lisandub 124–149 baaspunkti kui Hispaania baasmäär abimeetmete rakendamise ajal. Iga laen oli tagatud klubides omandatud aktsiatele pandi seadmisega. Paraku olid klubid raskustes, st nende tegevuse tulemus oli kahjum, ja neil ei olnud kehtestatud usutavat elujõulisuse kava, millest oleks olnud näha, et klubide tegevus hakkab tootma klubide aktsionäridele kasumit. Klubide kahjum kajastus klubide aktsiate väärtuses ja seega oli nende aktsiate kui laenu tagatise väärtus nullilähedane. Komisjoni arvutuste põhjal on hinnatavate meetmete abisumma Valencia CFi puhul 20,381 miljonit eurot (19,193 miljonit eurot 1. meetme alusel ja 1,188 miljonit eurot 4. meetme alusel) [...]. Komisjon tegi järgmised arvutused:

- (a) 1. meetme puhul lahutati kohaldatud intressimäär 6,5% kohaldatavast turuintressimäärast, mis oli 11,45%, st 1000 baaspunkti Valencia CFi puhul pluss 145 baaspunkti kui Hispaania baasmäär 2009. aasta novembris [...]. Tulemus korrutati laenusummaga 75 miljonit eurot ja laenu tegeliku kestusega, milleks oli 5,17 aastat. Lõpptulemuseks saadi 19,193 miljonit eurot;

[...]

- (d) 4. meetme puhul lahutati kohaldatud intressimäär 6,5% kohaldatavast turuintressimäärast, mis oli 11,45%, st 1000 baaspunkti Valencia CFi puhul pluss 145 baaspunkti kui Hispaania baasmäär 2010. aasta novembris [...]. Tulemus korrutati laenusummaga 6 miljonit eurot ja allesjäänud osaga laenu tegelikust kestusest, mis oli 4 aastat. Lõpptulemuseks saadi 1,188 miljonit eurot.“

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 18 Valencia CF esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 20. oktoobril 2016.
- 19 Hagi põhjenduseks esitas Valencia CF kaheksa väidet, millest esimene ja kolmas tuginesid vastavalt ilmsetele hindamisvigadele eelise määratlemisel ja abisumma arvutamisel.
- 20 Vaidlustatud kohtuotsuses nõustus Üldkohus esimese ja kolmanda väitega ning tühistas seetõttu vaidlusaluse otsuse 1. ja 4. meedet puudutavas osas.

Poolte nõuded

- 21 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus 1. meedet puudutavas osas,
 - saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse ja

– teha otsus kohtukulude kohta hiljem.

- 22 Valencia CF ja Hispaania Kuningriik paluvad Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja komisjonilt.

Apellatsioonkaebus

- 23 Komisjon põhjendab oma apellatsioonkaebust üheainsa väitega, mille kohaselt on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 124–138 vääralt tõlgendatud mõistet „majanduslik eelis“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuna kõigepealt on vääralt tõlgendatud vaidlusalust otsust ja garantiiteatist, seejärel on eiratud komisjoni tõendamiskoormise ja hoolsuskohustuse piire ning lõpuks on moonutatud faktilisi asjaolusid.
- 24 Valencia CF vaidlustab eelkõige apellatsioonkaebuse vastuvõetavuse.

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 25 Valencia CF leiab esiteks, et komisjon ei tuvasta nõuetekohase täpsusega vaidlustatud kohtuotsuse punkte, millele ta vastu vaidleb, välja arvatud üldine viide selle kohtuotsuse punktidele 124–138.
- 26 Teiseks piirdub komisjon Valencia CFi sõnul Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide kordamisega seoses temal lasuva põhjendamiskohustusega, mistõttu ta soovib üksnes seda, et lagi uuesti läbi vaadataks, tehes ettepaneku faktilisi asjaolusid uuesti hinnata.
- 27 Kolmandaks väidab Valencia CF, et garantiiteatis ei kujuta endast liidu positiivse õiguse akti, mistõttu selle võimalikku rikkumist ei saa lugeda „õigusküsimuseks“ Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 tähenduses, mida Euroopa Kohus võiks seega apellatsioonimenetluses analüüsida.
- 28 Komisjon ei nõustu nende argumentidega.

Euroopa Kohtu hinnang

- 29 ELTL artiklist 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artiklist 169 tuleneb, et apellatsioonkaebuses näidatakse täpselt selle kohtuotsuse või -määruse vaidlustatavad osad, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei vasta apellatsioonkaebus sellele nõudele, kui see piirdub Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide kordamisega. Selline apellatsioonkaebus kujutab endast tegelikult lihtsalt nõuet Üldkohtule esitatud hagiavaldus uuesti läbi vaadata, mis ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse (24. märtsi 2022. aasta kohtuotsus Hermann Albers vs. komisjon, C-656/20 P, ei avaldata, EU:C:2022:222, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 30 Vastupidi sellele, mida väidab Valencia CF, on käesoleval juhul komisjon esiteks täpselt ära näidanud vaidlustatud kohtuotsuse vaidlustatavad osad ning õiguslikud argumendid, mis konkreetselt toetavad tema nõuet see kohtuotsus tühistada.
- 31 Teiseks ei piirdu see institutsioon ka juba Üldkohtus esitatud väidete ja argumentide kordamisega, vaid vaidlustab konkreetselt selle, kuidas Üldkohus on liidu õigust tõlgendanud või kohaldanud.
- 32 Sellega seoses tuleb meenutada, et kui apellant vaidlustab selle, kuidas Üldkohus on liidu õigust tõlgendanud või kohaldanud, võib esimeses kohtuastmes kontrollitud õiguslikke asjaolusid apellatsioonimenetluses uuesti arutada. Kui apellant ei saaks oma apellatsioonkaebust juba Üldkohtus kasutatud väidete ja argumentidega sel viisil põhjendada, kaotaks apellatsioonimenetlus ühe osa oma mõttest (24. märtsi 2022. aasta kohtuotsus Hermann Albers vs. komisjon, C-656/20 P, ei avaldata, EU:C:2022:222, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Kolmandaks, vastupidi sellele, mida väidab Valencia CF, võib küsimus, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta kontrollis, kas komisjon järgis garantiiteatist või mitte, tõstatada õigusküsimusi Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 tähenduses, ning seega võib Euroopa Kohus seda küsimust apellatsioonimenetluses analüüsida.
- 34 Nimelt tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et analüüs, mille komisjon peab eraettevõtja põhimõtte kohaldamisel läbi viima, nõuab keerulise majandusliku hinnangu andmist (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 116 ja seal viidatud kohtupraktika), mille raames on sellel institutsioonil ulatuslik kaalutusruum (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus CB vs. komisjon, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et sellega, et ta võtab vastu selliseid käitumisreegleid ja annab nende avaldamisega teada, et ta kavatseb neid edaspidi nendega hõlmatud juhtumitele kohaldada, piirab komisjon oma kaalutusõigust ega saa neist reeglitest põhimõtteliselt kõrvale kalduda ilma, et tema suhtes olenevalt olukorrast rakendataks sanktsioone selliste õiguse üldpõhimõtete rikkumise eest nagu võrdne kohtlemine või õiguspärase ootuse kaitse (2. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Holland Malt vs. komisjon, C-464/09 P, EU:C:2010:733, punkt 46, ja 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland jt vs. komisjon, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punkt 100 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Järelikult on riigiabi valdkonnas komisjonile siduvad tema vastu võetud suunised, kui need ei kaldu kõrvale EL toimimise lepingu sätetest ja kui nende kohaldamine ei riku sellist õiguse üldpõhimõtet nagu võrdse kohtlemise põhimõte (3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland jt vs. komisjon, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Nagu nähtub eelkõige garantiiteatise punktidest 3.1 ja 4.1, sisaldab see komisjoni poolt teatavaks tehtud käitumisreegleid, mis puudutavad eelkõige tema kaalutusõiguse kasutamist, kui ta koostab eraettevõtja põhimõtte alusel keerulisi majanduslikke hinnanguid.
- 38 Sellest tuleneb, et apellatsioonkaebus on tervikuna vastuvõetav.

Sisulised küsimused

Poolte argumendid

- 39 Esimesena väidab komisjon, et Üldkohus tõlgendas vaidlusalust otsust vääralt, sedastades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 138, et see institutsioon leidis, et kõnealuse garantiipreemia puhul ei olnud turuhinda. Nimelt märkis ta vaidlusaluse otsuse põhjenduse 93 punktis a kohaldatavaks turuintressimääraks 11,45% pärast seda, kui ta oli kõigepealt analüüsinud Valencia CFi olukorda garantii andmise kuupäeval, seejärel leidnud, et klubile anti reitingukategooria CCC, ja lõpuks analüüsinud kõnealuse garantiid laadi.
- 40 Selles osas tugines Üldkohus vaidlusaluse otsuse vääras tõlgenduses peamiselt hinnangutele, mille see kohus esitas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 124–130.
- 41 Täpsemalt ei võtnud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 124 vaidlusaluse otsuse põhjenduse 85 tõlgendamisel arvesse asjaolu, et komisjon seadis peamiselt kahtluse alla hinna, millega garantii saadi, mitte aga võimaluse turul garantiid või laenu saada, mida kinnitab järgnev arutluskäik, mis põhineb asjaolul, et tasutud hind oli ebapiisav. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 125 leidis Üldkohus vaidlusaluse otsuse põhjenduse 93 punkti a sisu arvestades ekslikult, et komisjon ei märkinud kõnealuse garantiipreemia hindamiseks turuhinda.
- 42 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 tegi Üldkohus esiteks järeldused, mis põhinesid tema vääral hinnangul selle kohtuotsuse punktides 124 ja 125, mille kohaselt komisjon jättis uurimata turuhinna, millega kõnealust preemiat võrrelda. Teiseks kinnitas ta ekslikult, et komisjon jättis analüüsimata garantii ja selle aluseks oleva laenu kõik asjakohased tunnused, eelkõige krediitisaaja antud tagatiste olemasolu. Nimelt tugines komisjon neile tunnustele ja tagatistele, et määrata vaidlusaluse otsuse põhjenduses 93 kindlaks garantii turuhind.
- 43 Teisena väidab komisjon, et Üldkohus tõlgendas garantiiteatist valesti. Nimelt, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–134, et komisjon eeldas, et ükski finantseerimisasutus ei oleks garanteerinud raskustes olevat ettevõtjat, et garantiiteatis ei näe ette ühtegi sellist üldist eeldust ja et seetõttu kohaldas komisjon seda teatist valesti ja rikkus oma kohustust viia läbi terviklik hindamine, mis võtab arvesse kõiki asjasse puutuvaid tegureid, mille alusel on võimalik kindlaks teha, kas hageja ei oleks sellist soodustust kindlasti saanud eraettevõtjalt, on Üldkohus teinud oma arutluskäigus järgmised vead:
- ta eeldas ekslikult, et komisjon välistas turuhinna olemasolu sellise garantiid puhul nagu käesolevas asjas;
 - Üldkohus leidis ekslikult, et viitemäärade kasutamine on võrreldav eeldusega, kuigi komisjon selgitas üksikasjalikult, et nende määrade kasutamine on lahutamatu osa empiirilise hindamisest, mille eesmärk on tuvastada garantii turuhinna näitaja;
 - ta tõlgendas ekslikult garantiiteatist nii, nagu see näeks ette range hierarhia turumeetodite ja võrdlusmeetodite vahel, kuigi see teatis ei kehtesta sellist hierarhiat ja nende kahe meetodi eesmärk on määrata kindlaks garantii turuhind ning need põhinevad turuandmetel;
 - Üldkohus leidis ekslikult, et viitemäärade kasutamine tähendab seda, et komisjon on rikkunud oma kohustust viia läbi terviklik hindamine, mis võtab arvesse kõiki asjasse puutuvaid tegureid, mille alusel on võimalik kindlaks teha, kas Valencia CF ei oleks saanud eraettevõtjalt

võrreldavaid soodustusi, kuna seda viitemäära kohaldatakse koos üksikasjaliku analüüsiga abisaajast ettevõtja olukorrale ning garantii ja selle aluseks oleva laenu tunnustele, kusjuures Üldkohus tõi selle analüüsi välja vaidlustatud kohtuotsuse punktides 62–105, ja

- Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–134 tehtud analüüsiga ise rikkunud kohtupraktikast tulenevaid tervikliku hindamise nõudeid, kuna ta omistas otsustava tähtsuse puhtalt hüpoteetiliste ja väga ebatõenäoliste tehingute otsimisele, mille asjakohasus ei ole ilmne olukorras, kus terviklik hindamine, mille komisjon viis läbi objektiivsete võtmetegurite põhjal, näitab selgelt, et kõnealust garantiid ei antud turuhinnaga.
- 44 Igal juhul väidab komisjon, et viitemäära arvutamisel garantiiteatise punkti 4.2 alusel määras ta kindlaks asjaomase rahastamistehingu turuhinna. Samuti hindas ta eelist terviklikult, võttes arvesse Valencia CFi olukorda garantii andmise kuupäeval, tema CCC reitingukategooriat ning kõnealuse garantii tunnuseid.
- 45 Kolmandana leiab komisjon, et Üldkohus pani talle ülemäärase hoolsuskohustuse ja tõendamiskoormise, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 131–138, et komisjon ei uurinud piisavalt, kas kapitaliturgudel on olemas vastav garantiipremia viitemäär, eeldas, et ükski finantsasutus ei annaks raskustes olevale ettevõtjale garantiid, ning oletas, et samasuguse garanteerimata laenu kohta ei olnud turuhinda. Täpsemalt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137 ekslikult, et komisjonil oli kohustus küsida kõnealuselt liikmesriigilt või teistelt allikatelt teavet laenude kohta, mis on sarnased vaidlusaluse tehingu aluseks oleva laenuga.
- 46 Komisjon märgib, et ta oli menetluse algatamise otsuse põhjendustes 27–29, 50 ja 51 märkinud, et Valencia CF oli raskustes olev ettevõtja, et mitu parameetrit näitasid, et garantii eest makstav preemia ei vastanud turuhinnale, ja et miski ei viidanud sellele, et turul oli sarnaseid tehinguid. Nii väljendas ta kahtlust, kas kapitaliturul oli sarnaseid garantiisid, mida võiks kasutada võrdlusalusena, ning märkis, et näis, et turul tegutsevad ettevõtjad ei olnud valmis kandma abisaajate maksejõuetuse riski. Kõnealusel otsuses palus ta Hispaania Kuningriigil ja huvitatud isikutel esitada ka selle kohta märkused ning palus sellel liikmesriigil esitada talle kogu abi hindamiseks asjakohane teave.
- 47 FV mainis oma märkustes aga, et ta ei teadnud, kas turul on sarnaseid garantiisid, mis võivad olla garantiipremiale võrdlusaluseks.
- 48 Kuna komisjon esitas menetluse algatamise otsuses arutluskäigu, mis tugines Valencia CFi raskustele ja kõnealuse garantii tunnustele, ning miski ei viita sellele, et turul on sarnaseid tehinguid, mida kinnitasid ka huvitatud pooled, siis on ta täitnud oma tõendamiskoormise. Tema hoolsuskohustus ei tähenda, et ta peab otsima tõendeid, mille olemasolu on ebatõenäoline või puhthüpoteetiline. Algatamise otsuses esitatud üleskutsest piisab, et liikmesriik ja huvitatud isikud teataksid talle samalaadsetest tehingutest, kui need on olemas.
- 49 Komisjon on seisukohal, et põhimõtteliselt peab liikmesriik, kes kinnitab, et ta tegutses eraettevõtjana, analüüsima, kas turul oli sarnaseid tehinguid. Ametiasutustel ja meetmest abisaajatel on sarnaste tehingute olemasolu kindlakstegemiseks komisjoniga võrreldes paremad võimalused. Lisaks ei saa paluda komisjonil esitada negatiivseid tõendeid. Vaidlustatud kohtuotsus rikub seega ametlikust uurimismenetlusest tulenevat õrna tasakaalu, mis on selle menetluse elujõulisuse eeldus.

- 50 Vaidlustatud kohtuotsus on vastuolus ka kohtupraktikaga, mis tuleneb eelkõige 2. aprilli 1998. aasta kohtuotsusest komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, punkt 60), mille kohaselt ei saa komisjonile ette heita, et ta ei võtnud arvesse võimalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, mida oleks võidud talle esitada haldusmenetluses, kuid ei esitatud, sest see institutsioon ei olnud kohustatud omal algatusel ja oletuse põhjal uurima, milliseid tõendeid oleks võidud talle esitada. Komisjon võib nimelt tugineda usaldusväärsete tegurite ühtelangevale kogumile ning tal on tagatiste tavapärase taseme keerukal hindamisel kaalutlusruum huvitatud isikute esitatud teabe alusel.
- 51 Komisjon väidab, et Euroopa Kohus tunnistas eelkõige 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsuses Larko *vs.* komisjon (C-244/18 P, EU:C:2020:238), et selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasjas käsitletud garantiis sisalduva abi summa määrati kindlaks ettevõtja raskuste hindamise põhjal, ilma et oleks kasutatud nõuet spetsiifilisemate turuandmete kohta.
- 52 Seoses riigiabi olemasolu tõendamisega üldisemalt leiab komisjon, et tal on kohustus kasutada oma uurimise erivolitusi ainult siis, kui tal ei ole riigiabi olemasolu tõendamiseks piisavaid tõendeid; kui ta on teadlik sellest, et on olemas oluline tõend, mis ei ole tema valduses ning mis võib mõjutada riigiabi olemasolu hindamist, või kui on mõistlik oletada, et tema käsutuses olevad andmed ei ole täielikud. Siiski ei ole käesoleval juhul tegemist ühegi viidatud olukorraga. Täpsemalt, vastupidi sellele, mida väidab Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136, ei olnud komisjonil mingit põhjust eeldada, et tema käsutuses olev teave oli puudulik, ning ta võis järeldada, et tema valduses on kogu vajalik teave.
- 53 Neljandana leiab komisjon, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid, kui ta kinnitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137, et tema uurimine turutingimuste ja garanteeritud laenuga sarnaste tehingute olemasolu kohta piirdus ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses kahtluste esitamisega ning et komisjon ei viidanud ühelegi teisele haldusmenetluse käigus saadud tõendile, mis toetaks tema järeldusi võrreldavate tehingute ebapiisavuse kohta. Kuna FV käsitles oma märkustes menetluse algatamise otsuse kohta küsimust sarnaste garantiide kohta turul, tugines komisjon oma järeldustes, mis puudutasid sarnase tehingu puudumist turul, samuti asjakohasele teabele, mille esitas abisaaja.
- 54 Valencia CF ja Hispaania Kuningriik vaidlevad nendele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 55 Esimesena, mis puudutab seda, et Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137 väidetavalt faktilisi asjaolusid moonutanud – mida tuleb kõigepealt analüüsida –, siis tuleb meenutada, et kui apellant väidab, et Üldkohus on tõendeid moonutanud, peab ta ELTL artikli 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punkti d alusel näitama täpselt ära need tõendid, mida Üldkohus on moonutanud, ning tooma välja need analüüsivead, mis tema arvates on Üldkohtu selle moonutamiseni viinud. Lisaks selgub väljakujunenud praktikast, et moonutamine peab selgelt nähtuma kohtuasja toimiku materjalidest, ilma et oleks vaja faktilisi asjaolusid ja tõendeid uuesti hinnata (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Selles osas piisab, kui tõdeda, et kuigi komisjon kinnitab, et ta rajas oma järeldused sama tehingu puudumise kohta turul ka abisaaja esitatud asjakohasele teabele, ei kinnita ta seda väidet vaidlusaluses otsuses ühegi konkreetse viitega sellisele arvessevõtmisele.

- 57 Igal juhul, nagu rõhutab komisjon, piirdus FV kinnitusega, et ta ei teadnud, kas turul on sarnaseid garantiisid – väide, mis viitab „kapitaliturgudel leitava vastava garantiipremia viitemäärale“, mitte aga „sarnase garanteerimata laenu turuhinnale“, millele on viidatud üksnes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 137.
- 58 Neil asjaoludel ei saa asuda seisukohale, et vaidlustatud kohtuotsuse punktist 137 ilmneb moonutamine, mis nähtub ilmselgelt toimikumaterjalidest.
- 59 Teisena, mis puudutab seda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 124–126 ja 138 on väidetavalt vääralt tõlgendatud vaidlusaluse otsuse põhjendusi 85 ja 93, siis piisab, kui märkida, et see põhineb vaidlustatud kohtuotsuse vääral mõistmisel.
- 60 Selle kohtuotsuse punktides 124–137 esitatud Üldkohtu arutluskäigust nähtub üheselt, et nimetatud kohtuotsuse punktis 138 esitatud kinnitus, mille kohaselt komisjon järeldas, et „sarnase garanteerimata laenu kohta ei olnud turuhinda“, viitab üksnes vaidlusaluse otsuse põhjenduses 93 esitatud komisjoni järeldusele, et „kuna [...] sarnas[ei]d tehingu[id] [...] turul on piiratud arvul, ei võimalda selline võrdlusalus mõttekat võrdlust“ ühelt poolt „tänu riigigarantiile tegelikult laenule kohaldatud intressimäär ja garantiitasu ning [teiselt poolt] selle intressimäär vahel, mida oleks kohaldatud laenule ilma riigigarantiita“, mitte aga selles põhjenduses 93 järgnevalt esitatud arutluskäigule, mille kohaselt „kasutab komisjon asjakohast viitemäär“, et määrata kindlaks kõnealuse garantiipremia turuhind.
- 61 Kolmandana, mis puudutab seda, et Üldkohus on garantiiteatist väidetavalt vääralt tõlgendanud, siis tuleb esiteks tõdeda, et argument, mille kohaselt Üldkohus eeldas ekslikult, et komisjon välistas, et sellisel garantiil nagu siin analüüsitud ei olnud turuhinda, tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse samast vääriti mõistmisest, mis on välja toodud eelmises punktis.
- 62 Teiseks tuleneb ka Üldkohtule esitatud etteheide, et ta luges ekslikult viitemäärade kasutamise võrreldavaks eelduse kasutamisega, vaidlustatud kohtuotsuse vääriti mõistmisest. Nimelt, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–134, ei leidnud Üldkohus, et viitemäärade kasutamine oleks võrreldav eeldusega; ta rõhutas seevastu, et komisjon eeldas garantiiteatist eirates, et ükski finantseerimisasutus ei oleks raskustes oleva ettevõtja garantiks.
- 63 Lisaks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 135–137, et komisjon ei ole õiguslikult piisavalt põhjendatud kinnitust, et „kuna [...] sarnas[ei]d tehingu[id] [...] turul on piiratud arvul“, siis ei võimaldanud see mõttekat võrdlust ühelt poolt riigiabi tõttu tegelikult kohaldatud laenu intressimäär, millele lisandub garantiitasu, ja teiselt poolt selle intressimäär vahel, mida oleks kohaldatud riigigarantiita laenule. Nii piirdus Üldkohus sellega, et võttis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 130 teadmiseks, et komisjon kasutas viitemäärasid, kuid ei kvalifitseerinud seda kasutamist sugugi „eelduseks“.
- 64 Kolmandaks, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, näeb garantiiteatis ette hierarhia meetodite vahel, mida tuleb kasutada meetme abielemendi tuvastamiseks ja mõõtmiseks.
- 65 Kõigepealt, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 48–55, näeb selle teatise punkti 3.2 alapunkti d esimene lõik ette, et komisjon peab kontrollima, kas „riski võtmine“ on „hüvita[tud] asjakohase preemiaga sõltuvalt garantiina [...] antavast summast“, arvestades, et kui „garantii eest tasutud hind vähemalt võrdub kapitaliturgudel leitava vastava garantiipremia viitemääraga, ei ole garantii puhul tegemist abiga“.

- 66 Edasi, punkti 3.2 alapunkti d teises lõigus on märgitud, et ainult siis, kui „kapitaliturgudelt ei leita vastavat garantiipremia viitemäära, tuleb garantiiga tagatud laenu kogu maksumust, kaasa arvatud laenu intressimäär ja garantiipremia, võrrelda samasuguse garanteerimata laenu turuhinnaga“.
- 67 Sellest järeldub, et käesoleva kohtuotsuse punktis 65 meenutatud esimest meetodit tuleb kontrollida esimesena, ja kui kapitaliturgudelt ei leita vastavat garantiipremia viitemäära, tuleb kasutada teist meetodit, mida meenutati selle kohtuotsuse eelmises punktis. Seda meetme abielemendi tuvastamise meetodite hierarhiat kinnitab garantiiteatise punkt 4.2, mille esimeses lõigus kinnitatakse uuesti, et „[ü]ksikgarantii puhul tuleb garantiiga antava toetuse rahaline väärtus arvutada garantii turuhinna ja tegelikult makstud hinna vahena“, ning mille teises lõigus täpsustatakse, et üksnes juhul, kui turul seda tüüpi tehingu korral garantiid ei pakuta ja seega ei ole garantii turuhinda, tuleb abielemendi arvutamiseks kasutada teist meetodit.
- 68 Selles meetodis kasutatakse selle teatise punkti 3.2 alapunkti d teise lõigu kohaselt võrdlusalusena „samasuguse garanteerimata laenu turuhin[da]“ ja selle teatise punkti 4.2 teise lõigu kohaselt „turuintressimäära, mida kõnealune ettevõtja oleks ilma garantiita maksnud“.
- 69 Lõpuks tuleneb garantiiteatise punkti 4.2 teisest lõigust, et üksnes siis, „kui turuintressimäära ei ole ja kui liikmesriik soovib kasutada selle asemel viitemäära“, võib komisjon kasutada seda viimast meetodit, mis põhineb „viitemääradel“. Täpsemalt viitab selle punkti teise lõigu teises lauses kasutatud väljend „tuleb arvutada“ asjaolule, et komisjon piiras oma kaalutlusruumi meetme abielemendi kindlaksmääramiseks ja arvutamiseks kasutatud meetodi valikul, mistõttu juhul, kui esimest meetodit ei ole võimalik kohaldada, peab ta kasutama teist meetodit, kui esineb turuintressimäär, ja et seega saab ta kasutada viitemäära üksnes juhul, kui turuintressimäära ei ole.
- 70 Neljandaks on vaidlustatud kohtuotsust vääralt mõistetud ka argumendis, mille kohaselt Üldkohus olevalt ekslikult leidnud, et viitemäära kasutamine tähendab iseenesest seda, et komisjon on rikkunud oma kohustust viia läbi terviklik hindamine, mis võtab arvesse kõiki asjasse puutuvaid tegureid, mille alusel on võimalik tal kindlaks teha, kas Valencia CF ei oleks saanud eraettevõtjalt võrreldavaid soodustusi.
- 71 Nimelt nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 134 üheselt, et Üldkohtu hinnang, mille kohaselt komisjon rikkus seda kohustust, tuleneb üksnes Üldkohtu järeldusest vaidlustatud kohtuotsuse samas punktis, mille kohaselt „kuna komisjon eeldas, et ükski finantseerimisasutus ei oleks raskustes oleva ettevõtja garandiks, ja seega et turul ei pakutud ühtegi vastavat võrdlusgarantiipremiat, siis on see institutsioon eiranud garantiiteatist, mis on talle siduv“. Selles punktis märgitu ei võimalda aga asuda seisukohale, et selle väitega oleks Üldkohus leidnud, et viitemäära kasutamine iseenesest tähendas selle kohustuse rikkumist.
- 72 Viiendaks, arvestades, et Üldkohus piirdus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–134 tehtud analüüsis selle kontrollimisega, kas komisjon oli oma hinnangu andnud kooskõlas nõuetega, mille ta ise oli kehtestanud garantiiteatise vastuvõtmisega, ei saa nõustuda selle institutsiooni väitega, et Üldkohus ise rikkus nõutud terviklikku hindamist puudutavaid nõudeid.
- 73 Neljandana, mis puudutab komisjonil lasuva tõendamiskoormise piire ja hoolsuskohustust, siis tuleb meenutada, et võttes arvesse ELTL artikli 107 lõike 1 eesmärki tagada kahjustamata konkurents, sealhulgas riigi osalusega äriühingute ja eraõiguslike ettevõtjate vahel, ei saa mõiste „abi“ selle sätte tähenduses hõlmata meedet, mis on antud ettevõtjale riigi ressurssidest, kui ta oleks võinud sama eelise saada tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel. Nende

tingimuste hindamisel, milles selline eelis anti, kohaldatakse üldjuhul eraettevõtja põhimõtet (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 105 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 74 Järelikult, kui eraettevõtja põhimõte on kohaldatav, kuulub see tegurite hulka, mida komisjon peab abi olemasolu tuvastamisel arvesse võtma, ja tegemist ei ole seega erandiga, mida kohaldatakse üksnes liikmesriigi taotlusel, kui on tuvastatud, et esinevad kõik ELTL artikli 107 lõikes 1 toodud mõiste „riigiabi“ tunnused (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 107 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 75 Sel juhul on seega komisjon kohustatud eeskätt asjaomase liikmesriigi esitatud teavet arvesse võttes tõendama, et eraettevõtja põhimõtte kohaldamise tingimused ei ole täidetud, mis tähendab, et riigi kõnealune sekkumine toob kaasa eelise ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 108 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 76 Komisjon peab selles raamistikus andma üldhinnangu, võttes arvesse kõiki käesolevas juhtumis olulisi tegureid, mille alusel on tal võimalik kindlaks teha, kas soodustatud ettevõtja ei oleks võrreldavaid vahendeid kindlasti saanud selliselt eraettevõtjalt (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 110 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 77 Selles osas tuleb oluliseks pidada igasugust informatsiooni, mis võib olulisel määral mõjutada otsuse tegemisel tavaliselt ettevaatlikku ja hoolsat eraettevõtjat, kes on avalik-õigusliku ettevõtjaga võimalikult sarnases olukorras (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 112 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 78 Lisaks on komisjon EL toimimise lepingu riigiabi puudutavate põhireeglite nõuetekohase kohaldamise huvides kohustatud viima vaatlusaluste meetmete uurimise läbi hoolikalt ja erapooletult, et tal oleks lõpliku otsuse tegemisel selleks võimalikult täielikud ja usaldusväärsed tõendid (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 114 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 79 Nimelt ei saa komisjon eeldada, et ettevõtja sai riigiabi näol eelise, tuginedes lihtsalt negatiivsele eeldusele, mis rajaneb sellise teabe puudumisel, mis võimaldaks teha vastupidise järelduse, ning kui puuduvad muud tõendid, mis võiksid tõendada positiivselt sellise eelise olemasolu (10. detsembri 2020. aasta kohtuotsus *Comune di Milano vs. komisjon*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, punkt 111 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 80 Seega, kui ilmneb, et erainvestori kriteerium võib olla kohaldatav, peab komisjon paluma liikmesriigil esitada talle kogu asjakohane teave, mis võimaldab tal kontrollida, kas selle kriteeriumi kohaldatavuse ja kohaldamise tingimused on täidetud (10. detsembri 2020. aasta kohtuotsus *Comune di Milano vs. komisjon*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, punkt 104 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 81 Nimelt, kuna komisjonile ei ole investeerimisotsuse tegemise asjaolud vahetult teada, peab ta erainvestori kriteeriumi kohaldamisel tuginema suures osas objektiivsetele ja kontrollitavatele tõenditele, mille asjaomane liikmesriik esitas (10. detsembri 2020. aasta kohtuotsus *Comune di Milano vs. komisjon*, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, punkt 112).

- 82 Aga isegi kui see institutsioon on silmitsi liikmesriigiga, kes oma koostöökohustust rikkudes jättis esitamata teabe, mille komisjon käskis tal esitada, peab ta oma otsustes tuginema teatava usaldusvääruse ja ühtelangevuse astmega asjaoludele, mis annavad piisava aluse järeldamaks, et ettevõtja sai eelise, mis kujutab endast riigiabi, ning suudavad seega kinnitada komisjoni tehtud järeldusi (26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus *Larko vs. komisjon*, C-244/18 P, EU:C:2020:238, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 83 Sellest järeldub, et riigiabi olemasolu ja õiguspärasuse analüüsimisel võib olla vajalik, et komisjon läheks vajaduse korral kaugemale üksnes talle teatavaks tehtud faktiliste ja õiguslike asjaolude uurimisest (2. septembri 2021. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Tempus Energy ja Tempus Energy Technology*, C-57/19 P, EU:C:2021:663, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 84 Siiski ei saa sellest kohtupraktikast järeldada, et komisjon peab omal algatusel ja selle kohta kaudsete tõendite puudumise korral uurima kogu teavet, mis võiks olla seotud talle esitatud asjaga, isegi kui see teave on üldkasutatav (2. septembri 2021. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Tempus Energy ja Tempus Energy Technology*, C-57/19 P, EU:C:2021:663, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 85 Seetõttu peab liidu kohus riigiabi valdkonnas tehtud otsuse õiguspärasust hindama seda informatsiooni arvesse võttes, mis oli komisjoni käsutuses otsuse tegemise hetkel ja mis hõlmab teavet, mis on käesoleva kohtuotsuse punktides 75 ja 76 meenutatud kohtupraktika kohaselt läbiviidava hinnangu jaoks asjakohane ja mida ta oleks võinud tema taotluse alusel haldusmenetluses saada (11. novembri 2021. aasta kohtuotsus *Autostrada Wielkopolska vs. komisjon ja Poola*, C-933/19 P, EU:C:2021:905, punkt 118 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 86 Käesoleval juhul tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 132–135 ja 137, et Üldkohus leidis esiteks, et komisjon kehtestas garantiiteatise vastuvõtmisega endale kohustuse kontrollida, kas enne viitemäära kohaldamist oli olemas „kapitaliturgudel leitav vastav garantiipremia viitemäär“ või „sarnase garanteerimata laenu turuhind“. Teiseks leidis ta, et see institutsioon rikkus seda kohustust, kuna järeldus, et kapitaliturgudel ei pakutud vastavat garantiipremia viitemäära, tuleneb sellest, et seda teatist eirati, ja järeldus, et samasuguse garanteerimata laenu turuhind puudub, ei ole õiguslikult piisavalt põhjendatud.
- 87 Sellega seoses tuleneb esiteks käesoleva kohtuotsuse punktides 64–68 esitatud järeldustest, et Üldkohus leidis õigesti, et nimetatud teatise vastuvõtmisega võttis komisjon endale kohustuse kontrollida, kas kapitaliturgudel on „olemas“ vastav garantiipremia viitemäär, ja kui see nii ei ole, siis kas sarnase garanteerimata laenu turuhind on „olemas“ enne viitemäära kohaldamist.
- 88 Teiseks, nagu märkis Üldkohus eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktides 124–126, ei võimalda ükski vaidlusaluse otsuse element järeldada, et komisjon oleks kontrollinud, kas kapitaliturud pakuvad vastavat garantiipremiat. Ta piirdus nimelt selle otsuse põhjenduse 86 alapunktis c sellega, et välistas, et „iga-aastastes 0,5–1% suurustes garantiipremiates, mida tuli kõnealuste garantiide tõttu tasuda, ei kajastu garanteeritud laenudega seotud kohustuste täitmata jäämise risk, võttes arvesse Valencia CFI [...] raskusi“. Lisaks alustas komisjon vaidlusaluse otsuse jao 7.2, mis käsitleb abi suuruse väljaselgitamist, põhjenduses 93 oma analüüsi kohe teise etapiga, kus kontrollitakse, kas on olemas samasuguse garanteerimata laenu turuhind.
- 89 Vaidlusaluses otsuses selle lähenemisviisi kohta esitatud ainus selgitus on see, et komisjon leidis, et raskustes oleva ettevõtja puhul ei ole kapitaliturgudel olemas vastavat garantiipremia viitemäära.

- 90 Siiski, nagu märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 127 ja 133, on selline loogika vastuolus garantiiteatise, mille punkti 4.1 alapunktis a eristatakse „raskustes olevate ettevõtjate“ puhul juhtumeid, kus „nõuab võimalik turugarant [...] kõrget garantiipreemiat, arvestades summa suurust, mis jääks maksmata, kui ettevõtja ei suuda täita lepingust tulenevaid kohustusi“, nendest juhtumitest, kus juhul, kui „töenäosus, et laenusaja pole võimeline laenu tagasi maksta, muutub eriti suureks, ei pruugi sellist turumäära leiduda“.
- 91 Sellest tuleneb, et kõnealuse teatise kohaselt ei piisa ainuüksi hinnangust, mille kohaselt Valencia CF oli 1. meetme andmise ajal raskustes, selleks et tuvastada, et kapitaliturgudel ei ole olemas vastavat garantiipreemia viitemäära, kuna sellise järelduse tegemiseks on vaja vähemalt täiendavat analüüsi oodatava tasumata jätmise riski kohta.
- 92 Sellega seoses märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 128 veel, et komisjon eristas eelkõige vaidlusaluse otsuse põhjendustes 77 ja 80 erinevat liiki raskusi ning leidis, et kuigi Valencia CF oli selle meetme võtmise ajal raskustes olev ettevõtja 2004. aasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses, ei olnud ta „raskes kriisis“ garantiiteatise punkti 4.1 alapunkti a tähenduses. Sellest järeldub, et Üldkohus võis asuda seisukohale, et komisjon ei olnud vaidlusaluses otsuses tõendanud, et töenäosus, et Valencia CF ei suuda laenu tagasi maksta, oli nimetatud punkti 4.1 alapunkti a tähenduses „eriti suur“.
- 93 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta otsustas, et komisjon rikkus oma kohustust võtta arvesse käesolevas asjas kõiki tähtsust omavaid asjaolusid ning et vastupidi selle institutsiooni väidetele ei laiendanud Üldkohus sellel institutsioonil lasuvat hoolsuskohustust kaugemale sellest, mille ta selle teatise vastuvõtmisega endale kehtestanud oli.
- 94 Kolmandaks, nagu tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 131, 135 ja 137, ei kinnita ükski vaidlusaluse otsuse element ega Üldkohtule esitatud asjaolu vaidlusaluse otsuse põhjenduses 93 sisalduvat komisjoni kinnitust, et kuna „tähelepanekuid sarnaste tehingute kohta turul on piiratud arvul“, siis sarnase garanteerimata laenu turuhinna võrdlusmäär „ei võimalda [...] mõttekat võrdlust“.
- 95 Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 79 ja 80, siis sellega seoses tuletas komisjon omaenda järeldusest, et Valencia CF oli 1. meetme andmise ajal raskustes, mitte ainult seda, et ükski finantseerimisasutus ei oleks pakkunud sellele klubile garantiid, vaid ka seda, et on välistatud, et olemas võib olla samasugune garanteerimata laen.
- 96 Nii kapitaliturgudelt saadava vastava garantiipreemia viitemäära olemasolu kui ka samasuguse garanteerimata laenu turuhinna olemasolu – mis võivad vastavalt garantiiteatisele olla riigiabi olemasolu tuvastamisel ja selle suuruse väljaselgitamisel määrava tähtsusega – on ülimalt asjakohased selle hinnangu jaoks, mida komisjon peab andma vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 75 ja 76 meenutatud kohtupraktikale.
- 97 Kuigi komisjon, väljendades ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse punktis 28 kahtlusi seoses sellega, kas finantseerimisasutused on nõus andma ilma riigi tagatiseta samasugust laenu Valencia CF-ile, täitis oma kohustuse – mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 80 – nõuda asjaomaselt liikmesriigilt selle kohta asjakohast teavet, on selge, et ta ei saanud Hispaania ametiasutustelt mingit vastust ega viidanud Üldkohtus ühelegi muule asjaolule, mis oleks võinud vaidlusaluse otsuse vastuvõtmisel tema käsutuses olla.

- 98 Neil asjaoludel ilmneb, et komisjon ei ole Üldkohtus tõendanud, et tema käsutuses on teatava usaldusvääruse ja sidususega tõendid käesoleva kohtuotsuse punktis 82 meenutatud kohtupraktika tähenduses, mis oleks võimaldanud tal kinnitada, et „kuna [...] sarnas[ei]d] tehingu[id] [...] turul on piiratud arvul“, siis see „ei võimalda [...] mõttekat võrdlust“ samasuguse garanteerimata laenu turuhinna võrdlusmääraga.
- 99 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 52, leiab komisjon ise, et ta võib olla kohustatud kasutama oma spetsiifilist uurimispädevust eelkõige juhul, kui tal ei ole piisavalt tõendeid abi olemasolu tõendamiseks või kui on mõistlik eeldada, et tema käsutuses olevad andmed ei ole täielikud.
- 100 Kuna komisjon pani garantiiteatise vastuvõtmisega endale kohustuse kontrollida, kas samasuguse garanteerimata laenu puhul on olemas turuhind, võis Üldkohus õigusnorme rikkumata asuda seisukohale, et see institutsioon oli kohustatud olukorras – nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 93–97 esitatud järeldustest – minema kaugemale sellest, et ta pelgalt analüüsib neid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis olid talle teatavaks tehtud käesoleva kohtuotsuse punktis 82 viidatud kohtupraktika tähenduses vastuseks ametliku uurimismenetluse algatamise otsusele.
- 101 Vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei kehtestanud Üldkohus talle sel viisil ülemäärast hoolsus- ja tõendamiskohustust, vaid piirdus tõdemusega, et komisjon ei olnud täitnud nõudeid, mille ta oli selle teatise vastuvõtmisega endale ise kehtestanud. Nimelt ei nõudnud ta sugugi, et see institutsioon esitaks negatiivseid tõendeid selle kohta, et sarnast laadi tehinguid turul ei ole, vaid piirdus märkusega, et komisjon ei ole oma järeldust põhjendanud ega kasutanud talle antud võimalust – kooskõlas käesoleva kohtuotsuse punktis 84 viidatud kohtupraktikaga – esitada haldusmenetluses eraldi taotlus Hispaania ametiasutustele või huvitatud isikutele, et talle esitataks tõendeid, mis on asjakohased tema läbi viidavale hindamisele. Eelkõige ei välistanud Üldkohus seda, et komisjonil oleks piisanud temal lasuva hoolsus- ja tõendamiskohustuse täitmiseks sellest, kui ta esitaks sellise konkreetse taotluse käesoleva kohtuotsuse punktis 14 viidatud teabevahetuse raames.
- 102 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb apellatsioonkaebuse ainus väide põhjendamatus tõttu tagasi lükata ja seega apellatsioonkaebus rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 103 Kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab kohtukulude jaotuse Euroopa Kohus.
- 104 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mis on kodukorra artikli 184 lõike 1 kohaselt kohaldatav ka apellatsioonimenetlustele, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 105 Kuna Valencia CF on kohtukulude hüvitamist komisjonilt nõudnud ja viimane on oma ainsa väite osas kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja Valencia CFi kohtukulud.

106 Kodukorra artikli 140 lõikest 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse *mutatis mutandis* apellatsioonkaebuste suhtes, tuleneb, et menetlusse astunud liikmesriigid kannavad ise oma kohtukulud. Järelikult, kuna Hispaania Kuningriik osales Euroopa Kohtu menetluses, kannab ta ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Valencia Club de Fútbol SAD kohtukulud.**
- 3. Jätta Hispaania Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad